

بهار مظهر امید است، پیام آور امید است؛ بهار به انسان می گوید که خزان و برگریزان حتماً رفتنی است و طراوت و نوسازی و نوگرایی حتماً آمدنی است. (۱۴۰۱/۰۱/۰۱)

فرا رسیدن بهار طبیعت و بهار قرآن بر شما مبارک باد

www.basirat.ir

▼ حرف روز ▼ مختصات سال جدید و روندهای پیش رو

در ابتدای سال جدید قرار گرفته ایم و مناسب است بر اساس برخی وقایع، اقدامات و نیز نشانگان سپری شده در سال گذشته، تصویری از ویژگی ها و روندهای سال ۱۴۰۱ ارائه شود.

۱- خروج از تأثیرات جسمی، روانی و اقتصادی کرونا؛ کسی نمی تواند آثار ناگوار فراگیری کرونا را در وجوه مختلف زندگی مردم جهان و به تبع آن ایران نادیده بگیرد؛ اما به دلایل مختلف و خاصه سیاست مؤثر دولت سیزدهم در موضوع واکسیناسیون، این گونه به نظر می آید که شرایط عمومی جامعه و کشور از حیث سلامت، معیشت و اقتصاد در وضعیت بهتری قرار خواهد گرفت و جلوی تبعات پرهزینه کرونا گرفته خواهد شد. ۲- ثبات سیاسی و تمرکز بر مسائل اقتصادی و شعار سال؛ جامعه ایرانی از عدم ثبات و آرامش سیاسی و مناقشات گوناگون داخلی لطمات فراوانی دیده است. اختلاف سلاقی امری طبیعی و گاهی اوقات لازم نیز است؛ اما دعوای بی حاصل گره ای از کار مردم نمی گشاید. دولت جدید و مشخصاً رئیس جمهور نشان داده که نمی خواهد به مانند برخی مسئولین در گذشته، خود بخشی از مسئله باشد و جای مسائل اصلی را با حاشیه ها عوض کند. نقطه تمرکز دولت جدید از آن حیث که هم افزایی بین قوا و سایر نهادهای کشور است و از این جهت که پرداختن به حل مسائل اقتصادی و تولید را در اولویت قرار داده و اقتصاد را معطل متغیرهای خارجی نکرده است، گامی صحیح و اصولی به حساب می آید. ۳- ظرفیت سازی های همسایگی؛ باور ایجاد شده در کشور به الزامات نظریه همسایگی و گسترش مناسبات اقتصادی با دولت های مجاور و بهره گیری از ظرفیت های همسایگان رویکرد راهبردی و تعیین کننده محسوب می شود که پیگیری و استمرار آن در جهت تأمین منافع ملی است. ۴- توازن گرایی در سیاست ها و روابط خارجی؛ تنظیم مناسبات و سیاست خارجی بر اساس توازن گرایی و توجه بیشتر به سیاست نگاه به شرق موضوعی است که می تواند برای اقتصاد کشور سودمند باشد. تبدیل توافقات راهبردی با برخی کشورها به قراردادهای تجاری و اقتصادی و در نهایت اجرایی کردن آن ها بی تردید به نفع کشور تمام خواهد شد.

نکته پایانی: در یک نگاه کلی، سال ۱۴۰۱ می تواند برای کشور سال اتفاقات مثبت و خروج از برخی مشکلاتی باشد که چندین سال مردم را از لحاظ معیشتی در تنگنا قرار داده است؛ اما همه این ها مستلزم برنامه ریزی و اتخاذ رویکردهای کارشناسانه است که مجموعه ارکان مختلف کشور مخصوصاً دولت سیزدهم بایستی در پیش بگیرند. (نویسنده: عزیز غضنفری)

▼ گزارش روز ▼ تولید دانش بنیان

رهبر انقلاب به سیاق هرساله، شعاری برای همگرایی و هم افزایی سیاست های کلی کشور تعیین می نمایند. چنانچه معظم اله نیز فرمودند این نام گذاری، صرف عنوان نیست، بلکه مسئولین باید اهتمام ورزند تا حرکت کلی حاکمیت و دولت پیرامون اجرای شعار سال باشد. ایشان برای شعار امسال بر وجه دیگری از بخش تولید در اقتصاد تأکید فرمودند و عنوان «تولید دانش بنیان و اشتغالزا» را برگزیدند.

گزاره های خبری: ۱- تمرکز بر کلیدواژه تولید در میان اسامی انتخاب شده، با ۶ بار تکرار، بیشترین سهم را در انتخاب شعار سال داشته است. تأکید معظم له بر این کلیدواژه به این دلیل است که تولید به مثابه لوکوموتیو قطار اقتصاد است که وقتی به حرکت بیفتد، تمام اجزای اقتصاد را راه می اندازد. از طرفی یکی از اصلی ترین اقدامات زمینه ساز رونق تولید، دانش بنیان کردن اقتصاد است. لذا تولیدکننده باید خود را ملزم به کسب دانش و تحقیق کند، نه سوله داری و کارخانه گردانی. ۲- در حال حاضر تقریباً ۷۰۰۰ شرکت دانش بنیان در کشور وجود دارد که درآمد این شرکت ها تنها ۲ درصد تولید ناخالص را به خود اختصاص می دهد. از طرفی بر اساس سیاست های کلی علم و فناوری در افق ۱۴۰۴، سهم تعیین شده تولید ناخالص داخلی از فناوری و اقتصاد دانش بنیان ۵۰ درصد تعیین شده است. مشخص است که برای رسیدن به این هدف گذاری باید تلاش ها را مضاعف کرد. ۳- ایران رتبه شصتم در شاخص جهانی نوآوری (GII) را دارد. داده ها و آمارهای این شاخص نشان می دهد، ایران در شاخص های ورودی (موارد زمینه ساز تولید دانش) با مشکل روبرو است؛ اما با وجود همین کاستی ها، خروجی های خلاقانه و نوآورانه به نسبت سرمایه گذاری ها بسیار بیشتر است که نشان از ذهن خلاق و توان بالای کشور در این زمینه دارد. برای رفع این کاستی ها، مجلس قانون جهش تولید دانش بنیان را تصویب کرده که برآوردها نشان می دهد، در صورت اجرا شدن آن، بسیاری از مشکلات این حوزه مرتفع می شود. ۴- اقتصاد ایران همچنان تک محصولی بوده و بخش قابل توجهی از درآمد دولت در سال ها و دهه های اخیر متکی به نفت بوده است؛ برای مثال وابستگی بودجه ۱۴۰۱ به نفت ۳۹ درصد است. مهم است که بدانیم اصلی ترین جایگزین برای خروج از اقتصاد تک محصولی، اتکا بر شرکت های دانش بنیان است. همچنین شرکت های دانش بنیان می توانند هم زمان زمینه تولید و اشتغال پایدار را ایجاد نمایند.

گزاره تحلیلی: ظرفیت های اقتصادی در اکثر بخش های کشور تا اندازه زیادی بکر و دست نخورده است و می توان گفت ایران از معدود کشورهایی است که ظرفیت های بالقوه زیادی دارد و هم زمان با مشکلات عدیده ای در حوزه های مختلف مثل کشاورزی، آب، خودرو و ... مواجه است. بالفعل نمودن این ظرفیت ها و حل این مشکلات تنها وابسته به رونق شرکت های دانش بنیان است. از طرفی رکن اصلی اقتصاد مقاومتی، شرکت های دانش بنیان هستند که یکی از راهکارهای اساسی خودکفایی پایدار در محصولات استراتژیک به حساب می روند. علاوه بر این، محصولات دانش بنیان به دلیل جذابیت در بازارهای جهانی، مشتریان زیادی دارند و به راحتی قابل تحریم نیستند. (نویسنده: علی محمدی)

▼ خبر ویژه ▼ اذعان رژیم صهیونیستی به ناتوانی در برابر عملیات شهادت طلبانه

وزیر جنگ رژیم صهیونیستی گفت: «سخت است بتوان فردی را که در یک لحظه سلاح سرد به دست می گیرد و تصمیم به اجرای عملیات مقاومتی می گیرد، شناسایی کرد. نظامیان همراه ده ها عملیات را خنثی می کنند. اسرائیل روزهایی سخت و تراژیک را پشت سر می گذارد. روزهای بسیار سختی در پیش است و نهادهای امنیتی اسرائیلی باید با هم برای خنثی کردن عملیات های آتی همکاری کنند».

نگرانی اندیشکده آمریکایی از بازوی جدید جبهه مقاومت

مؤسسه امریکن انترپرایز در گزارشی به قلم کاترین زیرمن، عضو ارشد این اندیشکده نوشت: «حوثی‌های یمن بخشی از ائتلاف غیررسمی به رهبری ایران هستند که به محور مقاومت مشهور است و تهدیدی فزاینده برای امنیت منطقه‌ای در خاورمیانه محسوب می‌شوند. آمریکا حوثی‌ها را محصول جنگ یمن می‌داند - یک جنبش محلی یمنی با اهداف محلی یا به تعبیر دیگر، یک گروه نیابتی یمنی تحت فرماندهی مطلق ایران. در عوض، حوثی‌ها استقلال خود را حفظ کرده‌اند و هم‌زمان در شبکه عاملان دولتی و غیردولتی ایران برای مقابله با نفوذ غرب در خاورمیانه ادغام شده‌اند. روابط حوثی‌ها با ایران و دیگر اعضای محور در هشت سال گذشته جنگ یمن به شدت تقویت شده و توانمندی‌های ایران که به دست حوثی‌ها رسیده‌اند جنگ را به فراتر از مرزهای یمن رسانده‌اند. رهبران حوثی انقلاب اسلامی ایران را به‌عنوان الگو می‌بینند و ایده‌ها تجدیدنظرطلبانه و تلاش‌های ایران برای تغییر نظم منطقه‌ای با نظرات آن‌ها مشابه است. تهدید تحریم‌های آمریکا برای جلوگیری از تعمیق روابط حوثی‌ها با شبکه ایران ناکافی بوده‌اند. تأکید بر دیپلماسی آمریکایی که در سال اول دولت بایدن رخ داد، به همراه تغییر رویکرد آمریکا در خاورمیانه، به همان اندازه در درس‌ساز بود. منافع حوثی‌ها عمیقاً به منافع محور مقاومت گره خورده است و بعید است سیاست جدا کردن آن‌ها از ایران موفق شود. آمریکا برای حفاظت از منافع خود در خاورمیانه باید رویکرد خود را بر اساس این واقعیت جدید تغییر دهد که حوثی‌ها بخشی از محور مقاومت هستند».

تفاوت نگاه آمریکا با رژیم صهیونیستی درباره ایران!

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره آخرین وضعیت مذاکرات وین و نظر دولت آمریکا در این باره گفت: «در هفته‌های اخیر به پیشرفت‌هایی در مذاکرات دست یافته‌ایم. چند مسئله محدود حل نشده وجود دارد. ما خواهان راهبردی هستیم که نتیجه‌بخش و مؤثر باشد. ما با متحدان اسرائیلی خود دچار اختلافات تاکتیکی هستیم؛ اما آنچه وجود ندارد اختلاف در سطوح راهبردی است». پرواضح است که نگاه راهبردی رژیم صهیونیستی نسبت به ایران، حذف آن از منطقه و یا حداقل تضعیف قدرت آن است؛ آمریکا در این سطح راهبردی، تفاوت نگاهی با رژیم صهیونیستی ندارد. در واقع نقطه پایانی این دو نسبت به ایران یکی است، فقط مسیر و نوع بازی متفاوت است! این نگاه خصومت‌آمیز به ایران در حالی است که به اذعان تحلیلگران غربی، ایران همچنان در حال افزایش قدرت منطقه‌ای خود بوده و این آمریکا است که روزبه‌روز در حال افول قدرت در منطقه غرب آسیاست. در همین زمینه، روزنامه‌نگار آمریکایی در «واشنگتن پست» می‌نویسد: «بازنشستگی ژنرال مکنزی، فرمانده سنتکام فرصتی برای تأمل در مورد کاهش قدرت آمریکا در خاورمیانه است. مکنزی در مأموریت مهار ایران در منطقه ناکام ماند و ایران همچون سه سال پیش همچنان اولویت نخست و تهدید جدی سنتکام در منطقه باقی مانده است. مکنزی خود معتقد است که درس پایدار دوران مأموریت او برای منطقه این است که "ایران سر جایش هست و جای نمی‌رود". مکنزی یکی از شاهین‌های پنتاگون علیه ایران بوده است؛ اما او گفت که وقتی مسئولیت را تحویل می‌دهد، متقاعد شده است که آمریکا باید در آینده با حضور ایران در منطقه به یک سازگاری دست یابد».

نخست‌وزیر سابق قطر: غربی‌ها به وقتش فراموشمان می‌کنند!

«حمد بن جاسم آل ثانی» وزیر خارجه و نخست‌وزیر پیشین قطر در پیامی به بحران انرژی به وجود آمده در پی جنگ روسیه و اوکراین و نیاز شدید کشورهای اروپایی به نفت کشورهای خاورمیانه، اخیراً طی توییتی نوشت: «ما با تجربیاتی که داشتیم، می‌دانیم غرب کشورهای ما را فراموش می‌کند؛ نه با ما بر اساس برابری و نه بر اساس منافع مشترک تعامل می‌کند و تنها زمانی که نیاز مبرم دارد، به یاد ما می‌افتد. گویی که کشورهای ما خزانه‌ای هستند که زمان سختی آن را باز می‌کنند». وی همچنین اظهار داشت: «غرب و بالأخص کشورهای اروپایی به نفت و انرژی به خصوص از منطقه ما و کشورهای عضو شورای همکاری نیاز مبرم دارند. کشورهای ما در طول بیش از ۳۰ سال بحث و گفت‌وگو تلاش کرده‌اند توافقی برای تجارت آزاد با کشورهای اروپایی امضاء کنند؛ اما این به علت تعلل و مانع‌تراشی طرف اروپایی که نمی‌خواهد به منافعش لطمه‌ای وارد شود، منعقد نشد».

◀ **بهار قرآن در حسینیه امام خمینی (ره)** / مطابق رسم سالیان گذشته، محفل انس با قرآن کریم، امروز و در نخستین روز از ماه مبارک رمضان در حضور رهبر انقلاب اسلامی با قرائت جمعی از قاریان ممتاز کشور، با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی در حسینیه امام خمینی (ره) برگزار می‌شود. این مراسم به صورت زنده و مستقیم از رسانه KHAMENEI.IR و شبکه‌های صداوسیما پخش خواهد شد.

◀ **رئیس: دولت از گذشته عبرت بگیرد!** / رئیس‌جمهور گفت: «وظیفه جدی نهادها و دستگاه‌های دولت سیزدهم است با نگاه به گذشته عبرت اندوزی کرده و با نگاه به آینده، برای پیشبرد اهداف برنامه‌ریزی کنند. ما از فرودگاه مستقیم به کارخانه و پروژه‌های نیمه‌تمام برای حل مشکلات می‌رویم و سفرهای دولت از اقدامی تشریفاتی به سفرهای کاری تبدیل شده است، روش دولت پرهیز از تشریفات است».

◀ **ایران؛ رتبه اول ذخایر نفت و گاز در جهان** / مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه ایران دارای ثروت عظیم زیرزمینی شامل ذخایر نفت و گاز و میعانات گازی است، گفت: «از نظر نفت و گاز در رتبه نخست جهان قرار داریم و این اقتدار اقتصادی و جزو مؤلفه‌های قدرت و اقتدار اقتصادی کشورمان است». خجسته مهر اضافه کرد: «با این شرایطی که داریم و با این شیوه‌ای که در حال تولید هستیم حداقل یک قرن دیگر می‌توانیم نفت و گاز را تولید کنیم».

◀ **عمران خان: آمریکا می‌خواهد دولت‌م را ساقط کند** / نخست‌وزیر پاکستان پنجشنبه هفته پیش در سخنرانی زنده تلویزیونی گفت: «طرح عدم اعتماد به نخست وزیر در پارلمان نتیجه دخالت عوامل خارجی است. در مقابل مردم می‌گویم که نامه تهدیدآمیز از آمریکا دریافت کرده‌ام. آمریکا مرا تهدید کرده که دولت‌م را ساقط می‌کند، چون با درخواست ایجاد پایگاه نظامی در خاکمان مخالفت کرده‌ام». بعد از این سخنان، دو روز پیش بسیاری در شهرهای مختلف پاکستان پس از اقامه نماز جمعه به خیابان‌ها آمدند و علیه آمریکا و در حمایت از عمران خان شعار دادند. امروز جلسه رأی‌گیری برای عدم اعتماد به نخست‌وزیر برگزار می‌شود.

◀ **ترکیه پرونده خاشقچی را بست!** / دادستانی استانبول دو روز پیش اعلام کرد که تصمیم به انتقال پرونده قتل «جمال خاشقچی» به دادستانی عربستان گرفته است. ترکیه ۲۶ سعودی مظنون به نقش داشتن در این قتل وحشیانه را به صورت غیابی محاکمه کرده، اما دادستان ترکیه در استانبول به بهانه این‌که مظنونان این پرونده از دسترس آن‌ها دور هستند، اعلام کرد که پرونده باید به عربستان منتقل شود. پرونده خاشقچی یکی از اصلی‌ترین موانع عادی‌سازی روابط ترکیه با عربستان بوده است. عفو بین‌الملل از آنکارا خواسته تا اجازه ندهد برای اصلاح روابطش با ریاض، بر یک قتل سرپوش بگذارد.